

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1837

26 Αυγούστου 2015

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. οικ. 50308/7695

Όροι και προϋποθέσεις για τη θέση σε κυκλοφορία
Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς Οδηγό.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) της παραγράφου 8 του άρθρου 48 του ν.4313/2014 (ΦΕΚ Α΄261) «Ρυθμίσεις θεμάτων Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις».

β) του ν. 2696/1999 (ΦΕΚ Α΄ 57) «Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας», όπως ισχύει.

γ) του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α΄ 98).

δ) του Π.δ. 109/2014 (Α΄263) «Οργανισμός του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων».

ε) του άρθρου 2 του π.δ. 24/2015 (ΦΕΚ Α΄ 120) «Σύσταση και μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων» με το οποίο συστήνεται το Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού.

στ) του Π.δ. 25/2015 (Α΄21) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

ζ) του Π.δ. 27/2015 (Α΄31) «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών».

η) της υπ'αριθμ. οικ. 26398/28-4-2015 (ΤΥΕΘΟΔΦ 315) κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού «Διορισμός Γενικής Γραμματέως του πρώην Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

θ) της υπ' αριθμ. Υ144/30-3-2015 απόφασης του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον αναπληρωτή Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Χρήστο Σπίρτζη» (Β΄ 483).

2. Την ανάγκη καθορισμού των όρων και προϋποθέσεων κυκλοφορίας των λεωφορείων αστικού τύπου χωρίς οδηγό.

3. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης νοούνται:
Όχημα χωρίς Οδηγό: Το μεταφορικό μέσο που κινείται σε συγκεκριμένη διαδρομή ή σε λωρίδες αποκλειστικής κυκλοφορίας και η κίνησή του ρυθμίζεται από τον υπεύθυνο παρακολούθησης κίνησης, ο οποίος δεν βρίσκεται εντός του οχήματος

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα: Το Ανώτερο ή Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα ή Ερευνητικό Ινστιτούτο ή Φορέας, που υλοποιεί το ερευνητικό πρόγραμμα κυκλοφορίας λεωφορείου αστικού τύπου χωρίς οδηγό, εκπαιδεύει τον υπεύθυνο παρακολούθησης της κίνησης του οχήματος, προετοιμάζει, υλοποιεί και αξιολογεί τα δοκιμαστικά σενάρια της κυκλοφορίας του οχήματος χωρίς οδηγό και αντιμετωπίζει τυχόν προβλήματα ή δυσλειτουργίες που παρουσιάζονται κατά τη δοκιμαστική περίοδο.

Υπεύθυνος Παρακολούθησης της Κίνησης Οχήματος: Πρόσωπο, το οποίο ευρίσκεται στο Κέντρο Ελέγχου, είναι υπεύθυνο για την κίνηση του οχήματος χωρίς οδηγό, δεν επιβαίνει στο όχημα και λογίζεται ως οδηγός του, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΔΙΑΔΡΟΜΗ - ΣΗΜΑΝΣΗ - ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Άρθρο 2

Διαδρομή

1. Επιτρέπεται η κυκλοφορία Λεωφορείου Αστικού Τύπου επί λεωφορειόδρομου χωρίς την παρουσία οδηγού επί αυτού, κατ' εξαίρεση της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του Κ.Ο.Κ., μόνο για ερευνητικούς σκοπούς στο πλαίσιο πιλοτικής εφαρμογής και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας.

2. Η κυκλοφορία Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό επιτρέπεται, με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου μετά από τη σύμφωνη γνώμη των κατά

τόπους αρμοδίων υπηρεσιών Τροχαίας ή των Αστυνομικών Υπηρεσιών που ασκούν καθήκοντα Τροχαίας, για καθορισμένη χρονική περίοδο και συγκεκριμένη αστική διαδρομή, η οποία καθορίζεται μετά από κυκλοφοριακή μελέτη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 2696/1999 (Α' 57), όπως ισχύει.

Άρθρο 3

Σήμανση - Κανόνες Κυκλοφορίας

1. Η κυκλοφορία Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό και οχημάτων άμεσης ανάγκης και η αποκλειστική λωρίδα κυκλοφορίας του, καθορίζονται κατά μήκος της συγκεκριμένης αστικής διαδρομής, με ομόρροπη φορά προς την υπόλοιπη κυκλοφορία της οδού ή στην περίπτωση αποκλειστικής λωρίδας κυκλοφορίας λεωφορείων και με αντίρροπη φορά, κατ' εφαρμογή των οριζόμενων των εδαφίων α' και β', κατά περίπτωση, της παραγράφου 4 του άρθρου 52 του Κ.Ο.Κ..

2. Το ως άνω τμήμα της οδού σημαίνεται κατάλληλα με οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση με ρητή αναφορά στις ημέρες και ώρες ισχύος των απαγορευτικών ρυθμίσεων. Για τον διαχωρισμό των λωρίδων κυκλοφορίας χρησιμοποιούνται εγκεκριμένου τύπου υλικά σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. και των κατ' εξουσιοδότηση του κανονιστικών πράξεων.

3. Στις στάσεις του Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό τοποθετείται ειδική πληροφοριακή σήμανση με την οποία οι πολίτες ενημερώνονται για την εκτελούμενη διαδρομή του Λεωφορείου, τη συχνότητα των δρομολογίων, το ωράριο λειτουργίας της συγκεκριμένης λεωφορειακής γραμμής, τον μέγιστο αριθμό των μεταφερόμενων επιβατών, την απουσία οδηγού και τον χειρισμό του οχήματος μέσω Κέντρου Ελέγχου. Σε όλο το μήκος της διαδρομής του Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό και ειδικότερα στις διασταυρώσεις, ο υπεύθυνος για την παρακολούθηση της κίνησης του οχήματος στο κέντρο ελέγχου οφείλει να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση της κίνησης του οχήματος με την οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση και τη σηματοδότηση.

Το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας του Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό ορίζεται σε 25 χλμ/ώρα.

Οι ανωτέρω ρυθμίσεις δεν αναιρούν τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ - ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ - ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Άρθρο 4

Υπεύθυνος Παρακολούθησης Κίνησης Οχήματος στο Κέντρο Ελέγχου - Σύστημα Παρακολούθησης Κίνησης

1. Ο υπεύθυνος παρακολούθησης της κίνησης του Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό, εποπτεύει συνολικά τη λειτουργία του συστήματος εν κινήσει, υποχρεούται να είναι κάτοχος αντίστοιχης ισχύουσας κατηγορίας άδειας οδήγησης και Πιστοποιητικού

Επαγγελματικής Ικανότητας οδηγού οχημάτων μεταφοράς επιβατών. Επιπρόσθετα, ο υπεύθυνος παρακολούθησης της κίνησης οχήματος υπόκειται υποχρεωτικά σε εκπαίδευση από Εκπαιδευτικό Ίδρυμα που έχει την ειδικά απαιτούμενη γνώση για τη λειτουργία του οχήματος και των υποδομών του. Σε ό,τι αφορά το χρόνο απασχόλησης του υπεύθυνου παρακολούθησης της κίνησης του Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό, εφαρμογή έχει το περιεχόμενο του Κανονισμού 561/2006 περί ωραρίων εργασίας στον τομέα οδικών μεταφορών.

2. Οι υποχρεώσεις του υπευθύνου παρακολούθησης της κίνησης λεωφορείου αστικού τύπου χωρίς οδηγό ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. ως οδηγού του οχήματος. Ο υπεύθυνος παρακολούθησης της κίνησης του οχήματος υποχρεούται να εποπτεύει τη συνολική απόδοση του συστήματος και να παρακολουθεί συνεχώς και αδιαλείπτως με τη βοήθεια κατάλληλων τεχνικών μέσων την κίνηση και τις στάσεις ενός και μόνο οχήματος. Οφείλει επιπλέον να ακινητοποιεί το όχημα σε περίπτωση βλάβης των μηχανισμών και των αυτόματων συστημάτων τα οποία διαθέτει. Ειδικότερα, στην περίπτωση που διακοπεί η εμπρόσθια οπτική επαφή του οχήματος, ο χειριστής οφείλει να το ακινητοποιήσει άμεσα. Στην περίπτωση που διακοπεί η πλευρική οπτική επαφή του οχήματος, ο υπεύθυνος παρακολούθησης της κίνησης του οχήματος οφείλει να ακινητοποιήσει το όχημα στην πλησιέστερη αφετηρία ή τερματισμό της διαδρομής. Ο υπεύθυνος παρακολούθησης της κίνησης του οχήματος επιπλέον οφείλει να ακινητοποιεί το όχημα στην περίπτωση υπέρβασης του μέγιστου αριθμού επιβατών του οχήματος, όπως αυτός αναγράφεται στην έγκριση κυκλοφορίας του, αφού προηγουμένως ενημερώσει με ηχητικό μήνυμα τους επιβαίνοντες για την υπέρβαση του μέγιστου αριθμού των επιβατών.

Άρθρο 5

Δοκιμαστική Περίοδος

Της κυκλοφορίας του οχήματος με επιβάτες, προηγείται δοκιμαστική περίοδος κυκλοφορίας του οχήματος χωρίς επιβάτες. Κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου επιβεβαιώνεται η ασφάλεια του οχήματος, των υποδομών και των λοιπών χρηστών του οδικού δικτύου μέσω κατάλληλων, αντιπροσωπευτικών προκαθορισμένων δοκιμαστικών σεναρίων που δημιουργούνται από το Εκπαιδευτικό Ίδρυμα του άρθρου 1 που υλοποιεί το ερευνητικό πρόγραμμα. Τα αποτελέσματα των δοκιμών αξιολογούνται από το οικείο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα το οποίο οφείλει σε συνεργασία και από κοινού με τον οικείο Δήμο να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την αντιμετώπιση τυχόν δυσλειτουργιών του συστήματος. Τα αποτελέσματα που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου κυκλοφορίας, καταγράφονται σε έκθεση και θεωρούνται αποδεκτά όταν η συμπεριφορά του οχήματος και του υπευθύνου για την παρακολούθηση της κίνησης του οχήματος είναι αντίστοιχη των προδιαγραφών του οχήματος και ανάλογη με αυτήν ενός οχήματος με οδηγό όπως ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ
ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ
ΑΣΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΧΩΡΙΣ ΟΔΗΓΟ

Άρθρο 6

1. Το λεωφορείο αστικού τύπου χωρίς οδηγό διαθέτει κατάλληλους μηχανισμούς και συστήματα ώστε να εξασφαλίζεται ότι η συμπεριφορά κίνησης, πέδησης, και ακινητοποίησης είναι αντίστοιχη με αυτήν ενός οχήματος που το χειρίζεται οδηγός.

2. Στο όχημα είναι τοποθετημένα συσκευές καταγραφής εικόνας (κάμερες) και σύστημα εκπομπής της στο κέντρο ελέγχου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο κεφάλαιο Γ. Η τοποθέτηση των συσκευών γίνεται με τρόπο ώστε ο υπεύθυνος παρακολούθησης της κίνησης του οχήματος στο κέντρο ελέγχου να έχει πεδίο ορατότητας και ελέγχου όμοιο με αυτό που έχει ένας οδηγός.

Άρθρο 7

Μέγιστα βάρη - διαστάσεις και δυνατότητα ελιγμών
Λεωφορείων Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό

1. Τα Λεωφορεία Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό συμμορφώνονται, ως προς τα μέγιστα βάρη, τις διαστάσεις τους, τη δυνατότητα ελιγμών, την κατανομή φορτίων μεταξύ των αξόνων και τις συνθήκες φόρτισης, προς τις απαιτήσεις των διατάξεων:

- α) του άρθρου 1 του π.δ. 1161/1977 (Α' 380) όπως ισχύει
- β) του παραρτήματος Ι, του π.δ. 77/1998 (Α' 71) όπως ισχύει
- γ) του παραρτήματος Ι του κανονισμού 1230/2012 ΕΕ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- δ) των παραγράφων 7.1.1. και 7.1.2. του παραρτήματος Ι, της κοινής υπουργικής απόφασης 53495/2475/02 (Β' 116/5-2-2003) όπως ισχύει.

Άρθρο 8

Αμάξωμα

1. Το όχημα συμμορφώνεται, ως προς τον απαιτούμενο αριθμό θυρών, με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2.8.1. του άρθρου 2 της ΥΑ 37492/1975/2003 (Β' 922/4-7-2003).

2. Το όχημα συμμορφώνεται, ως προς τις διαστάσεις των θυρών επιβατών, με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 7.6.3.1. του παραρτήματος Ι της 53945/2475/02 (Β' 116/5-2-2003).

3. Κάθε θύρα επιβατών πρέπει να είναι δυνατόν να ανοίγει εύκολα από το εσωτερικό ή και το εξωτερικό του οχήματος όταν το όχημα είναι εν στάσει. Ωστόσο, η παρούσα απαίτηση δεν αποκλείει τη δυνατότητα μανδάλωσης της θύρας από έξω, εφόσον η θύρα μπορεί πάντοτε να ανοιχθεί από μέσα.

4. Κάθε θύρα η οποία ανοίγει προς το εσωτερικό του οχήματος, καθώς και ο μηχανισμός της πρέπει να είναι έτσι κατασκευασμένοι ώστε η κίνησή τους να μην μπορεί να προκαλεί τραυματισμό σε επιβάτες υπό φυσιολογικές συνθήκες χρήσης. Εφόσον χρειάζεται, πρέπει να προβλέπονται κατάλληλες προστατευτικές διατάξεις.

5. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, κάθε θύρα επιβατών μηχανοκίνητης λειτουργίας πρέπει να είναι δυνατόν, όταν το όχημα βρίσκεται εν στάσει, να ανοίγει από μέσα και, όταν δεν είναι μανδλωμένη, να ανοίγει

από έξω με χειριστήρια τα οποία, άσχετα από το αν υπάρχει ρεύμα:

- υπερεισχύουν όλων των υπολοίπων χειριστηρίων θυρών,
- στην περίπτωση εσωτερικών χειριστηρίων, είναι τοποθετημένα επί της θύρας, ή σε απόσταση έως 300 χιλ., σε ύψος όχι μικρότερο των 1600 χιλ. επάνω από την πρώτη βαθμίδα,
- είναι ευδιάκριτα και εντοπίζονται εύκολα, όταν κάποιος πλησιάζει και στέκεται μπροστά στη θύρα και έχουν σαφή σήμανση για χρήση εκτάκτου ανάγκης, όταν είναι πρόσθετα των συνήθων χειριστηρίων ανοίγματος της πόρτας,
- μπορούν να λειτουργήσουν από ένα άτομο όρθιο εμπρός ακριβώς από τη θύρα,
- προκαλούν το άνοιγμα της θύρας ή επιτρέπουν στη θύρα να ανοίγει εύκολα με το χέρι.

6. Το όχημα συμμορφώνεται, ως προς τις προδιαγραφές των βαθμίδων πρόσβασης στο όχημα, με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 7.7.7. του παραρτήματος Ι της 53945/2475/02.

Άρθρο 9

Το Λεωφορείο Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό επιβάλλεται να είναι εφοδιασμένο με φώτα και ανακλαστικά στοιχεία (αντανakλαστήρες) σύμφωνα με το κεφάλαιο Ζ του Κ.Ο.Κ..

Άρθρο 10

1. Ο έλεγχος συμμόρφωσης του οχήματος με τις προδιαγραφές των άρθρων 6 έως 9 πραγματοποιείται από τη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφερειακής Ενότητας. Για το σκοπό αυτό υποβάλλονται από τον ενδιαφερόμενο:

α. Αντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας από κράτος μέλος της ΕΕ

β. Αποδεικτικό που έχει εκδοθεί σε κράτος μέλος της Ε.Ε. με το οποίο αποδεικνύεται ότι το ανωτέρω όχημα που είναι εγγεγραμμένο στο εν λόγω κράτος μέλος έχει υποβληθεί επιτυχώς σε τεχνικό έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 4 της Αριθ. 37566/5116/10/12 (ΦΕΚ 87 Β/30-1-2012): «Τεχνικός έλεγχος μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 2009/40 ΕΚ και 2010/48 ΕΕ»

γ. Τεχνική έκθεση διπλωματούχου μηχανολόγου μηχανικού ΑΕΙ, ή πτυχιούχου μηχανολόγου μηχανικού ΤΕ, ή άλλης ειδικότητας διπλωματούχου ή πτυχιούχου μηχανικού σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις που ρυθμίζουν τα επαγγελματικά δικαιώματα αυτών, που θα περιλαμβάνει:

- i. Συμπληρωμένο το τεχνικό υπόμνημα του παραρτήματος Ι
- ii. Τεκμηρίωση της συμμόρφωσης του οχήματος με τις απαιτήσεις των άρθρων 7,8 και 9.

iii. Σχέδιο του οχήματος, σε εμπρόσθια, πλάγια δεξιά, πλάγια αριστερή όψη και σε κάτοψη. Το σχέδιο αυτό είναι λεπτομερές και ακριβές, υπό κατάλληλη κλίμακα και σε αυτό σημειώνονται όλες οι απαραίτητες διαστάσεις

δ. Τεχνική έκθεση από το Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, υπό την εποπτεία του οποίου θα πραγματοποιηθεί η κυκλοφορία του οχήματος, στην οποία θα παρουσιάζεται

ο τρόπος, η τεχνολογία και τα μέσα με τα οποία επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του άρθρου 6.

2. Η Διεύθυνση Μεταφορών & Επικοινωνιών της οικείας Περιφέρειας Ενότητας, μετά τον έλεγχο των ανωτέρω δικαιολογητικών, διενεργεί επιπλέον επιθεώρηση του οχήματος για να διαπιστώσει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 7, 8 και 9. Στην περίπτωση που δεν υφίσταται το δικαιολογητικό β της προηγούμενης παραγράφου διενεργείται επιπλέον έλεγχος των συστημάτων πέδησης - διεύθυνσης - ανάρτησης - και φωτισμού ως ελάχιστοι απαιτούμενοι έλεγχοι για την ασφαλή κυκλοφορία του.

Ειδικότερα για τον έλεγχο της επίδοσης - απόδοσης των συστημάτων πέδησης και σε περίπτωση που αυτός δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί για οποιονδήποτε λόγο σε φρενόμετρο, επιτρέπεται η χρήση φορητού επιβραδυνσιόμετρου, δεδομένου ότι τα οχήματα αυτά δεν μπορούν να αναπτύξουν ταχύτητα που υπερβαίνει τα 25 χλμ/ώρα.

Επιτυχής θα θεωρείται ο παραπάνω έλεγχος εφόσον η απόσταση ακινητοποίησης κατά την δοκιμή πέδησης είναι μικρότερη ή ίση των 10 μ., με ταχύτητα κίνησης του οχήματος τα 16 χλμ/ώρα.

Όλοι οι ανωτέρω έλεγχοι θα πραγματοποιούνται με την παρουσία ελεγκτή ΚΤΕΟ βαρέων οχημάτων.

3. Μετά τη διενέργεια των ανωτέρω ελέγχων θα εκδίδεται πρακτικό ελέγχου καλής κατάστασης, στο οποίο επισυνάπτονται τα δικαιολογητικά της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΣΕ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ ΑΣΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΧΩΡΙΣ ΟΔΗΓΟ

Άρθρο 11

Προϋποθέσεις για τη χορήγηση στοιχείων για τη δοκιμαστική κυκλοφορία Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό

1. Λεωφορείο Αστικού Τύπου χωρίς την παρουσία οδηγού που τίθεται σε δοκιμαστική κυκλοφορία φέρει "Έγκριση Δοκιμαστικής Κυκλοφορίας" και ζεύγος πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας (μία εμπρόσθια και μία οπίσθια) με τις τεχνικές προδιαγραφές κατασκευής της υπ' αριθμ. οικ 4700/330/2004 (Β' 192) υπουργική απόφαση, όπως ισχύει.

2. Αρμόδια για τη χορήγηση των ως άνω στοιχείων κυκλοφορίας είναι η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφερειακής Ενότητας κατόπιν προσκόμισης από τον ενδιαφερόμενο Δήμο των κάτωθι δικαιολογητικών:

α. Απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, εγκεκριμένη από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, βάσει μελέτης που έχει εκπονηθεί από ή για λογαριασμό των αρμόδιων Τεχνικών Υπηρεσιών του, με τη σύμφωνη γνώμη των κατά τόπους αρμόδιων υπηρεσιών Τροχαίας ή Αστυνομικών Υπηρεσιών που ασκούν καθήκοντα Τροχαίας. Με την εν λόγω απόφαση όπου καθορίζονται τα ακριβή χρονικά διαστήματα (ημέρες, ώρες) καθώς και τα τμήματα του οδικού δικτύου όπου επιτρέπεται η κυκλοφορία

αυτοκίνητου οχήματος χωρίς παρουσία οδηγού για δοκιμαστική κυκλοφορία.

β. Αντίγραφο της μελέτης του ως άνω εδαφίου βάσει της οποίας ελήφθη η απόφαση του οικείου Δ.Σ..

γ. Βεβαίωση του οικείου Δήμου ανάθεσης σε Εκπαιδευτικό Ίδρυμα υλοποίησης ερευνητικού προγράμματος στο πλαίσιο και για τους σκοπούς του οποίου τίθεται σε δοκιμαστική κυκλοφορία Λεωφορείο Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό. Σε περίπτωση που το Εκπαιδευτικό ίδρυμα είναι απευθείας εταίρος του Ερευνητικού Προγράμματος απαιτείται αντίγραφο της Σύμβασης Υλοποίησης του Ερευνητικού Έργου και βεβαίωση του Δήμου ή του Συντονιστή του Έργου για το ποιοι είναι οι εταίροι που συμμετέχουν στις δοκιμές.

δ. Απόφαση του αρμόδιου οργάνου, ήτοι του οικείου Δημάρχου ή του Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού για την περιοχή αρμοδιότητας του Ο.Α.Σ.Α., για τον καθορισμό λεωφορειοδρόμων για την αποκλειστική κυκλοφορία του Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς την παρουσία οδηγού.

ε. Σε ό,τι αφορά τον υπεύθυνο για την παρακολούθηση της κίνησης του Λεωφορείου Αστικού Τύπου και της λοιπής κυκλοφορίας της οδού, προσκομίζεται:

i. Αντίγραφο ισχύουσας άδειας οδήγησης μηχανοκίνητων οχημάτων των κατηγοριών D1, D1E, D, DE,

ii. Αντίγραφο ισχύοντος Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας μεταφοράς επιβατών.

iii. Αποδεικτικό εκπαίδευσης από Εκπαιδευτικό Ίδρυμα που διαθέτει την ειδικά απαιτούμενη γνώση για τη λειτουργία Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό και των υποδομών αυτού.

Στην περίπτωση όπου ορίζονται πλέον του ενός υπεύθυνων παρακολούθησης της κίνησης του οχήματος, τότε κατατίθεται λίστα με τα ονοματεπώνυμα όλων των υπευθύνων παρακολούθησης της κίνησης, συνοδευόμενης από τα αντίστοιχα προαναφερόμενα δικαιολογητικά.

ζ. Σενάρια δοκιμών που θα εκτελεστούν κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου κυκλοφορίας του οχήματος και από τα αποτελέσματα των οποίων θα επιβεβαιωθεί η ασφάλεια του οχήματος, των υποδομών και των λοιπών χρηστών του οδικού δικτύου.

η. Το πρακτικό ελέγχου καλής κατάστασης της περίπτωσης γ' του άρθρου (5) της παρούσας απόφασης με επισυναπτόμενα τα δικαιολογητικά της παραγράφου α' του ίδιου ως άνω άρθρου.

3. Στην «Έγκριση Δοκιμαστικής Κυκλοφορίας» που εκδίδεται στο όνομα του ενδιαφερόμενου Δήμου, αναγράφεται υποχρεωτικώς η διάρκεια ισχύος αυτής, η οποία συμπίπτει με τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου, τα χρονικά διαστήματα (ημέρες, ώρες) και τα τμήματα του οδικού δικτύου όπου επιτρέπεται η δοκιμαστική κυκλοφορία του Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό, καθώς και τα ονοματεπώνυμα όλων των υπευθύνων για την παρακολούθηση της κίνησης του οχήματος για τους οποίους έχουν προσκομιστεί και ελεγχθεί αρμοδίως τα δικαιολογητικά της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 12

Προϋποθέσεις για τη χορήγηση στοιχείων για την κυκλοφορία Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό για ερευνητικούς σκοπούς

1. Κατόπιν παρέλευσης της δοκιμαστικής περιόδου κυκλοφορίας Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων, κατά τα οριζόμενα του άρθρου 5 της παρούσας απόφασης, και στην περίπτωση που αυτά κρίνονται αποδεκτά, εγκρίνεται η θέση σε κυκλοφορία του ως άνω αυτοκίνητου οχήματος για ερευνητικούς σκοπούς στο πλαίσιο πιλοτικής εφαρμογής.

2. Αρμόδια για την «Έγκριση Κυκλοφορίας για Ερευνητικούς Σκοπούς» Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό και τη χορήγηση ζεύγους πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας, είναι η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας που ενέκρινε τη δοκιμαστική κυκλοφορία αυτού. Για τη χορήγηση, στο όνομα του ενδιαφερόμενου Δήμου, των ως άνω στοιχείων κυκλοφορίας, απαιτείται η προσκόμιση των κάτωθι δικαιολογητικών:

α. Έκθεση του Εκπαιδευτικού Ιδρύματος που υλοποιεί το ερευνητικό πρόγραμμα από όπου προκύπτει σαφώς ότι τα καταγεγραμμένα αποτελέσματα των δοκιμών που εκτελέστηκαν κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου κυκλοφορίας του οχήματος θεωρούνται αποδεκτά με βάσει τις προδιαγραφές του οχήματος.

β. Απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, εγκεκριμένη από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, βάσει μελέτης που έχει εκπονηθεί από ή για λογαριασμό των αρμόδιων Τεχνικών Υπηρεσιών του αναπροσαρμοσμένης ως προς τα αποτελέσματα της δοκιμαστικής κυκλοφορίας του αυτοκίνητου οχήματος και με τα νέα χρονικά διαστήματα (ημέρες, ώρες) και τμήματα του οδικού δικτύου όπου επιτρέπεται η κυκλοφορία αυτοκίνητου οχήματος χωρίς οδηγό για ερευνητικούς σκοπούς, με τη σύμφωνη γνώμη των κατά τόπους αρμόδιων υπηρεσιών Τροχαίας ή Αστυνομικών Υπηρεσιών που ασκούν καθήκοντα Τροχαίας.

3. Στην «Έγκριση Κυκλοφορίας για Ερευνητικούς Σκοπούς» που εκδίδεται στο όνομα του ενδιαφερόμενου Δήμου, αναγράφεται υποχρεωτικώς η διάρκεια ισχύος αυτής, τα χρονικά διαστήματα (ημέρες, ώρες) και τα τμήματα του οδικού δικτύου όπου επιτρέπεται η κυκλοφορία του Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό για ερευνητικούς σκοπούς, καθώς και τα ονοματεπώνυμα όλων των υπεύθυνων για την παρακολούθηση της κίνησης του οχήματος για τους οποίους έχουν προσκομιστεί και ελεγχθεί αρμοδίως τα δικαιολογητικά της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 11 της παρούσας.

4. Για την κυκλοφορία του οχήματος χωρίς οδηγό για ερευνητικούς σκοπούς επαναχορηγούνται οι ίδιες πινακίδες με τον ίδιο αριθμό κυκλοφορίας.

Άρθρο 13

Ισχύς στοιχείων κυκλοφορίας Λεωφορείου Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό.

1. Λεωφορείο Αστικού Τύπου χωρίς οδηγό στο οποίο έχουν χορηγηθεί τα στοιχεία κυκλοφορίας των άρθρων 11 και 12 της παρούσας επιτρέπεται να κυκλοφορεί μόνο τα χρονικά διαστήματα και στα τμήματα του οδικού

δικτύου που καθορίζονται με τις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52 του Κ.Ο.Κ..

Προς τούτο, τόσο στην «Έγκριση Δοκιμαστικής Κυκλοφορίας» όσο και στην «Έγκριση Κυκλοφορίας για Ερευνητικούς Σκοπούς», που εκδίδονται στο όνομα του ενδιαφερόμενου Δήμου, αναγράφονται υποχρεωτικώς η διάρκεια ισχύος, τα ακριβή χρονικά διαστήματα (ημέρες, ώρες) καθώς και τα τμήματα του οδικού δικτύου όπου επιτρέπεται η κυκλοφορία οχήματος χωρίς οδηγό για δοκιμαστική κυκλοφορία ή/και για κυκλοφορία για ερευνητικούς σκοπούς. Τα ανωτέρω τροποποιούνται μετά από αίτηση του Οικείου Δήμου και με την ίδια διαδικασία.

2. Εφόσον παρέλθει η διάρκεια ισχύος της έγκρισης κυκλοφορίας του οχήματος χωρίς οδηγό, τα στοιχεία κυκλοφορίας αυτών επιστρέφονται στη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας που τα χορήγησε και οι πινακίδες κυκλοφορίας καταστρέφονται, εφόσον δεν έχει υποβληθεί αίτημα για επανακυκλοφορία του οχήματος για ερευνητικούς σκοπούς. Σε κάθε περίπτωση αιτήματος για επανακυκλοφορία τηρείται η διαδικασία του άρθρου 12 της παρούσας απόφασης.

3. Για οποιαδήποτε έγκριση κυκλοφορίας Λεωφορείου χωρίς οδηγό και περαιτέρω σχετικές μεταβολές, η οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας ενημερώνει τις Γενικές Δ/σεις Μεταφορών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού.

4. Σε περίπτωση κυκλοφορίας του οχήματος χωρίς οδηγό με στοιχεία κυκλοφορίας των οποίων η ισχύς έχει λήξει, τότε κατά του παραβάτη επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 88 και της παραγράφου α' του άρθρου 92 του Κ.Ο.Κ..

Άρθρο 14

Προσαρτάται στην παρούσα απόφαση, ως αναπόσπαστο μέρος αυτής, το παρακάτω παράρτημα Ι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΤΕΧΝΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

1. Γενικά για το πρόγραμμα	.....
2. Τεχνική περιγραφή του οχήματος.	
2.1 Γενικά	
2.1.1 Κατασκευαστής οχήματος:.....	.....
2.1.2 Τύπος οχήματος:.....	.....
2.1.3 Εμπορική ονομασία:.....	.....
2.1.4 Μέσο αναγνώρισης τύπου (πινακίδιο κλπ):	.....
2.1.5 Κατηγορία οχήματος:	.....
2.1.6 Αριθμός θέσεων:	.....
2.2 Κατασκευαστικά χαρακτηριστικά	
2.2.1 Φωτογραφίες ή/και σχέδια	
2.2.2 Αριθμός αξόνων:	.....
2.2.3 Αριθμός τροχών:	.....
2.2.4 Διευθυντήριοι άξονες:	.....
2.2.5 Κινητήριοι άξονες:	.....
2.2.6 Θέση κινητήρα:	.....

2.2.7 Μήκος ολικό : .....
2.2.8 Πλάτος: .....
2.2.9 Ύψος σε θέση πορείας: .....
2.2.10 Απόσταση αξόνων (μεταξόνιο): .....
2.2.11 Απόσταση τροχών (μετατρόχιο): .....
2.2.12 Μέγιστη τεχνικά αποδεκτή μάζα: .....
2.2.13 Μέγιστη τεχνικά αποδεκτή μάζα ανά άξονα: .....
2.2.14 Μάζα σε θέση λειτουργίας: .....
2.3 Κινητήρας.
2.3.1 Κατασκευαστής: .....
2.3.2 Κωδικός κινητήρα: .....
2.3.3 Τύπος: .....
2.3.4 Ισχύς εξόδου: .....
2.3.5 Τάση λειτουργίας: .....
2.3.6 Συσσωρευτής
2.3.6.1 Αριθμός στοιχείων: .....
2.3.6.2 Μάζα: .....

2.3.6.3 Χωρητικότητα: .....
2.3.6.4 Θέση: .....
2.4 Πέδηση
2.4.1 Σύστημα πέδησης: (αναλυτική περιγραφή)
2.5 Ανάρτηση
2.5.1 Τύπος ανάρτησης: .....
2.6 Τροχοί, ελαστικά
2.6.1 Διαστάσεις ελαστικών: .....
2.6.2 Πίεση ελαστικών: .....
2.6.3 Ύπαρξη εφεδρικού τροχού: .....
Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της.
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της
Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 13 Αυγούστου 2015

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α'	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β'	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ'	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ'	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α'	225 €	Δ'	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Β'	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ'	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

* 0 2 0 1 8 3 7 2 6 0 8 1 5 0 0 0 8 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004